

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติงานตามหลักสังกัดวัฒนธรรมกับทักษะเชิงมนุษยสัมพันธ์ของบุคลากรสายสนับสนุน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ศึกษาศาสตร์)” ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

- ๓.๑ รูปแบบการวิจัย
- ๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- ๓.๓ เครื่องมือการวิจัย
- ๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล
- ๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยการใช้แบบสอบถาม

๓.๒ ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

๑. ประชากร ได้แก่ เจ้าหน้าที่สายสนับสนุนของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ศึกษาศาสตร์) จำนวนทั้งสิ้น ๑๐๒ คน ผู้วิจัยใช้เจ้าหน้าที่สายสนับสนุนทั้งหมดในการตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ ๓.๑ จำนวนเจ้าหน้าที่สายสนับสนุน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น(ศึกษาศาสตร์)

ลำดับ	ตำแหน่ง	สังกัด	จำนวน
๑.	เจ้าหน้าที่การเงิน	ตึกอำนวยการกลาง	๓ คน
๒.	เจ้าหน้าที่พัสดุ	ตึกอำนวยการกลาง	๓ คน
๓.	เจ้าหน้าที่ธุรการ	ตึกอำนวยการกลาง	๔ คน
๔.	เจ้าหน้าที่อาคาร,ช่าง	ตึกอำนวยการกลาง	๔ คน
๕.	แม่บ้าน	ตึกอำนวยการกลาง	๑ คน
๖.	พนักงานขับรถ	ตึกอำนวยการกลาง	๓ คน
๗.	เจ้าหน้าที่ธุรการ	สาธิตระดับอนุบาล	๒ คน
๘.	เจ้าหน้าที่โสตฯ	สาธิตระดับอนุบาล	๑ คน
๙.	เจ้าหน้าที่ห้องสมุด	สาธิตระดับอนุบาล	๑ คน
๑๐.	พี่เลี้ยง	สาธิตระดับอนุบาล	๑๒ คน

ลำดับ	ตำแหน่ง	สังกัด	จำนวน
๑๑.	เจ้าหน้าที่อาคาร,ช่าง	สาธิตระดับอนุบาล	๓ คน
๑๒.	แม่บ้าน	สาธิตระดับอนุบาล	๑๓ คน
๑๓.	เจ้าหน้าที่ธุรการ	สาธิตระดับประถม	๓ คน
๑๔.	เจ้าหน้าที่โสตฯ	สาธิตระดับประถม	๓ คน
๑๕.	เจ้าหน้าที่ห้องสมุด	สาธิตระดับประถม	๑ คน
๑๖.	พนักงานโภชนาการ	สาธิตระดับประถม	๑ คน
๑๗.	พนักงานพัฒนากีฬา	สาธิตระดับประถม	๑ คน
๑๘.	พนักงานอัดสำเนา	สาธิตระดับประถม	๑ คน
๑๙.	แม่บ้าน	สาธิตระดับประถม	๑๕ คน
๒๐.	เจ้าหน้าที่อาคาร,ช่าง	สาธิตระดับประถม	๗ คน
๒๑.	เจ้าหน้าที่ธุรการ	สาธิตระดับมัธยม	๕ คน
๒๒.	เจ้าหน้าที่โสตฯ	สาธิตระดับมัธยม	๒ คน
๒๓.	เจ้าหน้าที่อัดสำเนา	สาธิตระดับมัธยม	๑ คน
๒๔.	เจ้าหน้าที่อาคาร,ช่าง	สาธิตระดับมัธยม	๖ คน
๒๕.	แม่บ้าน	สาธิตระดับมัธยม	๖ คน
รวมทั้งสิ้น			๑๐๒ คน

๓.๓ เครื่องมือการวิจัย

๓.๓.๑ ลักษณะของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการวิจัยโดยดำเนินการดังนี้

๑. แบบสอบถามมีลักษณะปลายปิดและปลายเปิด โดยแบ่งออกเป็น ๔ ตอนดังนี้

ตอนที่ ๑ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน ๔ ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ การศึกษา สถานภาพการสมรส รายได้ และระยะเวลาในการปฏิบัติงาน จำนวน ๕ ข้อ

ตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามที่ใช้วัดระดับการปฏิบัติงานด้านสังคหวัตถุธรรม ประกอบด้วย ด้านทาน ด้านปิยวาจา ด้านอิตถจริยา ด้านสมานัตตตา มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) มี ๕ ระดับ ตามหลักการของลิเคิร์ต (Likert) แบ่งเป็น ๕ ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด จำนวน ๒๑ ข้อ

ตอนที่ ๓ เป็นแบบสอบถามที่ใช้วัดระดับทักษะเชิงมนุษยสัมพันธ์ของบุคลากรสายสนับสนุน ประกอบด้วย ๑. การให้ความช่วยเหลือ ๒. การคำนึงถึงผู้อื่น ๓. ความอดทนอดกลั้น ๔. การให้ความร่วมมือ ๕. ความสำนึกในหน้าที่ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) มี ๕ ระดับ ตามหลักการของลิเคิร์ต (Likert) จำนวน ๒๕ ข้อ

ตอนที่ ๔ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความสัมพันธ์ในการทำงานตามหลักสังคหัตถุธรรม และทักษะเชิงมนุษยสัมพันธ์ของบุคลากรสายสนับสนุน มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด (Open ended Questionnaire) ให้ตอบโดยเสรี จำนวน ๒ ข้อ

๓.๓.๒ การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

๓.๓.๒.๑ ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามในการวิจัย โดยศึกษาเอกสารและจากงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับมนุษยสัมพันธ์ในการทำงานตามหลักสังคหัตถุธรรม โดยมีขั้นตอนดังนี้

๑. ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวข้องกับ หลักสังคหัตถุธรรม และหลักมนุษยสัมพันธ์จากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๒. กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย สรุปรูปเป็นคำนิยามศัพท์ในการวิจัย

๓. สร้างแบบสอบถามจากกรอบเนื้อหาในคำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น ๔ ตอน

๔. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว นำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ ทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)

๓.๓.๒.๒ ขั้นตอนการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วไปหาคุณภาพของแบบสอบถาม ดังนี้

๑. ผู้วิจัยทำการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา(Content Validity) โดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องและความครอบคลุมของเนื้อหาที่ต้องการศึกษา จำนวน ๕ ท่าน ซึ่งประกอบด้วย

๑) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวิน ทองปั้น ตำแหน่ง อาจารย์ประจำภาควิชาปรัชญา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประกอบ มีโคตรกอง ตำแหน่ง อาจารย์ประจำภาควิชาปรัชญา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓) ดร.พุทธชาติ คำสำโรง ตำแหน่ง อาจารย์ประจำภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๔) ดร.เรียงดาว ทะวะชาลี ตำแหน่ง อาจารย์ประจำภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๕) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศราวุธ จักรเป็ง ตำแหน่ง อาจารย์และผู้ช่วยฝ่ายบริหาร โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น(ศึกษาศาสตร์) ระดับประถม

๒. นำแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องตาม วัตถุประสงค์ของข้อคำถาม (Index of Congruence : IOC) ซึ่งแต่ละข้อได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง +๑ ทุกข้อ

๓. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญและกรรมการควบคุม วิทยานิพนธ์ แล้วนำไปทำการทดสอบหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำแบบสอบถามที่ได้ไป ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๓๐ คน แล้วนำมา ตรวจสอบหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficients) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ ตอนที่ ๒ = .๘๖๗๘ ตอนที่ ๓ = .๘๗๖๐

๔. แบบสอบถามที่หาค่าความเชื่อมั่นแล้วนำไปเก็บข้อมูลต่อไป

๓.๓.๓ การวัดค่าตัวแปรของแบบสอบถาม

๑ การวัดค่าตัวแปร ประกอบด้วย การปฏิบัติงานตามหลักสังคหวัตถุธรรม โดยคำตอบ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า^{๖๖} (Rating Scale) สร้างคำตอบตามแนวของลิเคิร์ต (Likert) มี คำตอบให้เลือก ๕ ระดับ และมีเกณฑ์การให้คะแนนคือ

ตอบ	มากที่สุด	มีค่าคะแนนเท่ากับ	๕
ตอบ	มาก	มีค่าคะแนนเท่ากับ	๔
ตอบ	ปานกลาง	มีค่าคะแนนเท่ากับ	๓
ตอบ	น้อย	มีค่าคะแนนเท่ากับ	๒
ตอบ	น้อยที่สุด	มีค่าคะแนนเท่ากับ	๑

ใช้เกณฑ์

$$\frac{\text{ค่าสูงสุด} - \text{ค่าต่ำสุด}}{\text{อันตรภาคชั้น}} = \frac{๕ - ๑}{๕} = ๐.๘๐$$

ค่าเฉลี่ย	๔.๒๑ - ๕.๐๐	แปลผลว่า	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	๓.๔๑ - ๔.๒๐	แปลผลว่า	มาก
ค่าเฉลี่ย	๒.๖๑ - ๓.๔๐	แปลผลว่า	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	๑.๘๑ - ๒.๖๐	แปลผลว่า	น้อย
ค่าเฉลี่ย	๑.๐๐ - ๑.๘๐	แปลผลว่า	น้อยที่สุด

๒. การวัดค่าตัวแปรตาม ประกอบด้วย ทักษะเชิงมนุษยสัมพันธ์ในการปฏิบัติงาน โดย คำตอบเป็น(Rating Scale) สร้างคำตอบตามแนวของลิเคิร์ต (Likert) มีคำตอบให้เลือก ๕ ระดับ และ มีเกณฑ์การให้คะแนนคือ

^{๖๖} ธาณินทร์ ศิลป์จารุ, การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS, พิมพ์ครั้งที่ ๙, (กรุงเทพมหานคร: บริษัท เอส.อาร์.พรินต์ติ้ง แมสโปรดักส์ จำกัด, ๒๕๕๑), หน้า ๖๑.

ตอบ	มากที่สุด	มีค่าคะแนนเท่ากับ	๕
ตอบ	มาก	มีค่าคะแนนเท่ากับ	๔
ตอบ	ปานกลาง	มีค่าคะแนนเท่ากับ	๓
ตอบ	น้อย	มีค่าคะแนนเท่ากับ	๒
ตอบ	น้อยที่สุด	มีค่าคะแนนเท่ากับ	๑

ใช้เกณฑ์

$$\frac{\text{ค่าสูงสุด} - \text{ค่าต่ำสุด}}{\text{อันตรภาคชั้น}} = \frac{๕ - ๑}{๕} = ๐.๘๐$$

ค่าเฉลี่ย	๔.๒๑ - ๕.๐๐	แปลผลว่า	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	๓.๔๑ - ๔.๒๐	แปลผลว่า	มาก
ค่าเฉลี่ย	๒.๖๑ - ๓.๔๐	แปลผลว่า	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	๑.๘๑ - ๒.๖๐	แปลผลว่า	น้อย
ค่าเฉลี่ย	๑.๐๐ - ๑.๘๐	แปลผลว่า	น้อยที่สุด ^{๖๗}

๓) การวัดความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นกับตัวแปรตาม โดยแสดงระดับความสัมพันธ์ของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (r) ได้ดังนี้

± ๐.๘๑ ถึง ± ๑.๐	=	มีความสัมพันธ์สูงมาก
± ๐.๖๑ ถึง ± ๐.๘๐	=	มีความสัมพันธ์สูง
± ๐.๔๑ ถึง ± ๐.๖๐	=	มีความสัมพันธ์ปานกลาง
± ๐.๒๑ ถึง ± ๐.๔๐	=	มีความสัมพันธ์ต่ำ
± ๐.๐๑ ถึง ± ๐.๒๐	=	มีความสัมพันธ์ต่ำมาก ^{๖๘}

๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

๑. ผู้วิจัยทำการขอหนังสือขออนุญาตในการแจกแบบสอบถามจากหัวหน้าศูนย์บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยเขตขอนแก่น ถึง ผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น

๒. ผู้วิจัยได้นำหนังสือขออนุญาตนำเสนอผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลบุคลากร สายสนับสนุน ซึ่งเป็นประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้

^{๖๗} ธานินทร์ ศิลป์จารุ, การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS, พิมพ์ครั้งที่ ๙, (กรุงเทพมหานคร: บริษัท เอส.อาร์.พรินต์ติ้ง แมสโปรดักส์ จำกัด, ๒๕๕๑), หน้า ๖๑.

^{๖๘} กัลยา วานิชย์บัญชา, การใช้ SPSS for windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล, พิมพ์ครั้งที่ ๖, (กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๖), หน้า ๘๔.

๓. ทำการแจกแบบสอบถาม จำนวน ๑๐๒ ฉบับโดยการ ส่งให้ธุรการระดับอนุบาล ระดับประถม ระดับมัธยม และส่วนของตึกอำนวยการกลาง ทำการแจกแบบสอบถามตามรายชื่อที่กำหนดและทำการส่งคืนโดยใส่ซองปิดผนึกให้เรียบร้อยส่งกลับมายังผู้วิจัย

๔. ทำการเก็บแบบสอบถามที่กลุ่มตัวอย่างทำการตอบเรียบร้อยแล้ว

๕. ตรวจสอบความถูกต้อง ความครบถ้วนสมบูรณ์ แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

๓.๕.๑ สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics)

๑. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติจำนวน (Frequency) และร้อยละ (Percentage) วิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม แล้วนำเสนอเป็นตารางประกอบการบรรยายผล

๒. วิเคราะห์ข้อมูลการปฏิบัติงานตามหลักสัจพัตถธรรมและทักษะเชิงมนุษยสัมพันธ์ โดยใช้ค่าเฉลี่ย (μ) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) อธิบายข้อมูลความสัมพันธ์ในการทำงานตามหลักสัจพัตถธรรม และทักษะเชิงมนุษยสัมพันธ์ นำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

๓.๕.๒ สถิติอนุมาน (Inferential Statistics)

๑. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรต้นกับตัวแปรตามที่เป็นอิสระต่อกันโดยใช้สถิติสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)